

Muistio

19.12.2024

VN/34508/2024
VN/34508/2024-OKM-5

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi eräiden valtioneuvoston yleisistunnossaan tekemien, opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan kuuluvien päätösten maksullisuudesta ja maksujen suuruudesta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n muuttamisesta

1 Asetuksenantovaltuus

Valtion maksuperustelain (150/1992) 8 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvoston yleisistunnon päätösten maksullisuudesta sekä siitä, mistä päätöksestä maksu määrätään omakustannusarvon perusteella ja mitkä hinnoitellaan liiketaloudellisiin perusteisiin, säädetään asetuksella. Asetuksella säädetään myös 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuja kiinteistä maksuista sekä mistä päätöksestä, millä 6 §:n 3 tai 4 momentissa sanotulla perusteella ja miten maksun suuruus voidaan määrätä päätöksen omakustannusarvosta poiketen.

Valtioneuvoston ohjesäännön (262/2003) 3 §:n 3 kohdan mukaan valtioneuvoston yleisistunto käsittelee ja ratkaisee valtioneuvoston asetukset.

2 Asian tausta ja asetusehdotuksen pääasiallinen sisältö

Valtioneuvoston asetus eräiden valtioneuvoston yleisistunnossaan tekemien, opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan kuuluvien päätösten maksullisuudesta ja maksujen suuruudesta on tullut voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2012. Asetuksen 1 §:n 2 momentissa säädettyjä maksuja on viimeksi korotettu asetuksella 129/2023, joka on tullut voimaan 1 päivänä helmikuuta 2023.

Asetuksen 1 §:n 2 momentissa lueteltujen suoritteiden maksuja ehdotetaan korotettavaksi vastaamaan nykyistä kustannustasoa. Eräiltä osin suoritteiden valmistelua koskeviin työaika-arvioihin on tehty korotuksia.

3 Asetusehdotuksen sisältö

1 §

Pykälän 2 momentissa säädetään 1 momentissa maksullisiksi säädettyjen valtioneuvoston yleisistunnon tekemien päätösten maksujen suuruudesta.

Valtion maksuperustelain 6 §:n 1 momentin mukaan julkisoikeudellisesta suoritteesta valtiolle perittävän maksun suuruuden tulee vastata suoritteen tuottamisesta valtiolle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää (omakustannusarvo).

Asetuksen tarkoittamien suoritteiden maksuja ehdotetaan tarkistettavaksi nykyisen kustannustason mukaisiksi. Suoritteiden maksut on määritelty perustuen valtion yhteiseen kustannuslaskentamalliin (VK/1106/04.00.00/2016). Esittelijän/valmistelijan, johdon ja avustavan henkilöstön työtuntien hinnat perustuvat näiden henkilöstöryhmien vuoden 2024 keskipalkkatietoon (1–10/2024) lisättyinä henkilösivukuluprosentilla (19,27 %). Välilliset kustannukset sisältävät tukitoimintojen sekä palkallisten poissaolojen kustannukset. Suoritekohtaiset välilliset kustannukset perustuvat vuoden 2023 yleiskustannuskertoimeen (1,68). Lupapäätösten hinnat ehdotetaan pyöristettäväksi lähimpään viiteen euroon. (Taulukko 1)

Ammattikorkeakoululain (923/2014) 7 §:ssä tarkoitettua toimilupaa ja sen muuttamista koskevien päätösten osalta laskelman perusteena oleviin esittelijän, avustavan henkilöstön ja johdon työaika-arvioihin on tehty korotukset. Esimerkiksi ammattikorkeakoulujen toimilupien muutokset koskevat yleisimmin koulutusvastuiden muuttamista, johon liittyy monivaiheinen valmisteluprosessi lausuntokierroksineen. Aikaisemmat työmääräarviot oli arvioitu liian pieneksi, ja nyt arvioita ehdotetaan kertyneen kokemuksen perusteella korotettavaksi.

Arvio on, että tehtyjen hinnan korotusten ja työaika-arvioiden päivitysten jälkeen suoritteiden kustannusvastaavuus on 100 %.

Asetuksessa tarkoitettujen päätösten maksujen suuruus on tarkistettu kustannustasoa vastaavaksi noin kahden vuoden välein. Edellinen tarkistus on tehty asetuksella 129/2023, joka on tullut voimaan 1 päivänä helmikuuta 2023. Myös jatkossa asetuksen maksujen suuruutta on tarkoitus arvioida kahden vuoden välein.

4 Taloudelliset ja hallinnolliset vaikutukset

Asetuksen maksujen korottamisella kustannustason mukaiseksi ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Asetuksen mukaisista suoritteista kertyi tuloja vuonna 2023 yhteensä 39 950 euroa.

5 Asian valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu opetus- ja kulttuuriministeriössä virkatyönä.

Ennen asetuksen antamista opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt asetusehdotuksesta lausunnon valtiovarainministeriöltä. Valtiovarainministeriö on lausunnossaan puoltanut asetusehdotusta. Valtiovarainministeriön esittämät näkemykset on huomioitu asetuksen jatkovalmistelussa, sekä lisäksi ne huomioidaan ministeriön tulevien maksuasetuksien valmistelussa.

Valtiovarainministeriön lausunnossa esitetyn näkemyksen mukaan maksuasetusten tulee olla määräaikaisia ja ne tulee uusia 1–3 vuoden välein. Näin varmistetaan se, että maksullista toimintaa ja siitä perittäviä maksuja arvioidaan määräajoin mm. kustannusvastaavuuden osalta. Tämän maksuasetuksen mukaisia maksuja on tarkistettu ja asetusta muutettu viime vuosina säännöllisesti kahden vuoden välein. Valtiovarainministeriö katsoo kuitenkin, että kyseinen maksuasetus tulisi muuttaa voimassaololtaan määräaikaiseksi viimeistään kahden vuoden kuluttua, kun maksuasetusta seuraavan kerran tarkistettaisiin. Tältä osin opetus- ja kulttuuriministeriön tarkoituksena on seuraavan päivityskerran yhteydessä kahden vuoden päästä muuttaa asetus voimassaololtaan määräaikaiseksi.

Asetusta ei asioiden käsittelystä valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa annetun valtioneuvoston määräyksen (TM 021; 3.1.2002) kohdan 2.2.8 mukaan tarvitse ennen päätöksen tekemistä käsitellä valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa.

Asetusehdotusta ei ole toimitettu tarkastettavaksi oikeusministeriön laintarkastuksesta vastaavaan yksikköön, koska asia on yleiseltä merkitykseltään vähäinen (valtioneuvoston ohjesääntö 262/2003 30 §).

6 Voimaantulo

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025.

Suoritteesta, jota koskeva asia on tullut vireille ennen tämän asetuksen voimaantuloa, perittävä maksu määräytyy ennen tämän asetuksen voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaan.

Taulukko 1

Laskelma eräistä valtioneuvoston yleisistunnossaan tekemistä, opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan kuuluvista julkisoikeudellisista suoritteista perittävistä maksuista

Suorite	Esittelijä/ valmistelija työaika tunnit € 42,90	Johdon työaika tunnit € 57,91	Avustava henkilös- tö tunnit € 28,76	Välittö- mät henkilös- tökulut yhteensä €	Yleiskust. € (Yk- kerroin 1,68*välit- tömät kulut)	Tarkistettu hinta 1.1.2025 lukien €
1) Ammattikorkeakoulula in (923/2014) 7 §:ssä tarkoitettu toimilupa	50,00 2145,00	5,00 289,53	8,00 230,11	2664,64	4468,35	7135
2) Ammattikorkeakoulun toimiluvan muutos	40,00 1716,00	3,00 173,72	6,00 172,58	2062,30	3458,29	5520
3) Perusopetuslain (628/1998) 7 §:ssä tarkoitettu lupa opetuksen järjestämiseen	29,00 1244,10	1,00 57,91	1,50 43,15	1345,15	2255,69	3600
4) Sellaisen opetus- ja kulttuuriministeriön viran ja sen toimialaan kuuluvan viraston viran kelpoisuusvaatimuksia koskeva erivapauspäätös, johon valtioneuvoston yleisistunto nimittää	7,00 300,30	0,15 8,69	0,75 21,57	330,56	554,32	885